

ความคิดที่เป็นการก่ออันตราย : ศึกษาความรับผิดชอบทางอาญา
ในความคิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้

ธวัชพร รักตะเมธากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2556

Danger Delict : Study on Criminal Liability for Affray Offense

Thawanphon Raktamethakun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล เป็นอย่างสูงที่ตลอดเวลาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และคำแนะนำเรื่องคำศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประธาน วัฒนวาณิชย์ ที่ตลอดเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศ อีกทั้งให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์สูงสุดในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรภัทร์ ที่ตลอดเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำในการจัดรูปแบบความสำคัญของเนื้อหาและการอ้างอิง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามความมุ่งหมาย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ตลอดเวลาอันมีคุณค่าเพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างใกล้ชิด อีกทั้งให้ความอนุเคราะห์คอยช่วยเหลือเอาใจใส่ และให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี

ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณกำลังใจที่สำคัญที่สุดจากบิดามารดา รวมทั้งพี่สาวและพี่ชายของผู้เขียน ที่คอยสนับสนุนกำลังใจ และอบรมสั่งสอนรวมทั้งเอาใจใส่ห่วงใยดูแลผู้เขียนตลอดมา อันส่งผลให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณนางสาวปิยพรรณ พรหมเมสร ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนตลอดมา

และขอขอบคุณพี่ๆ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยที่คอยอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษา ผู้เขียนขอขอบผลของคุณประโยชน์นี้แก่ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณ และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน ส่วนข้อบกพร่องใดๆ ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	9
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาในความสัมพันธ์ ในการชุลมุนต่อสู้.....	10
2.1 ทฤษฎีและหลักการกำหนดความผิดอาญา.....	10
2.1.1 ทฤษฎีการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญา.....	10
2.1.2 หลักประกันในกฎหมายอาญา.....	11
2.1.3 คุณธรรมทางกฎหมายกับการวินิจฉัยความผิดอาญา ฐานเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้.....	15
2.1.4 หลักการกำหนดความผิดอาญาที่เป็นการทำอันตราย กับความผิดอาญาที่เป็นการทำอันตราย.....	18
2.2 หลักในการลงโทษ.....	21
2.2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษ.....	21
2.2.2 วัตถุประสงค์ของการลงโทษ.....	23
2.2.3 การกำหนดโทษทางอาญา.....	26
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาของไทย.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาที่นำเอาเหตุที่ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษไว้ในโครงสร้างความผิดอาญา.....	29
2.3.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาที่นำเอาเหตุที่ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษรวมไว้ในโครงสร้างความผิดอาญา.....	42
2.4 ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย.....	49
2.4.1 วิวัฒนาการของความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	49
2.4.2 เหตุที่ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษในความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	64
2.4.3 ลักษณะความน่าจะเป็นอันตรายของการชุมนุมต่อสู้ที่มีต่อสาธารณะ.....	65
2.4.4 การกำหนดสัดส่วนของอัตราโทษกับความรุนแรงของการกระทำ ความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	67
3. ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ของต่างประเทศ.....	68
3.1 ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี.....	68
3.1.1 อังกฤษ.....	68
3.2 ประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย.....	73
3.2.1 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	74
3.2.2 ประเทศฝรั่งเศส.....	83
4. วิเคราะห์การวินิจฉัยความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ.....	89
4.1 ปัญหาการวินิจฉัยเหตุที่ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษในความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ของไทยตามโครงสร้างความผิดอาญา.....	89
4.1.1 การห้ามการชุมนุมต่อสู้.....	90
4.1.2 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย.....	94
4.2 ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายของความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	98
4.2.1 วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับความผิดอาญาฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2.2 วิเคราะห์ความรับผิดชอบทางอาญาและสัดส่วนของโทษ ที่ผู้กระทำจะต้องได้รับ.....	101
4.3 เปรียบเทียบความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ของไทยกับต่างประเทศ.....	105
4.3.1 เปรียบเทียบความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ ของไทยกับอังกฤษ.....	105
4.3.2 เปรียบเทียบความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้ของไทย กับประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	108
4.4 แนวทางในการพัฒนากฎหมายในความผิดฐานเข้าร่วมในการชุมนุมต่อสู้.....	109
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	113
5.1 บทสรุป.....	113
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	124